

Szerkesztőségi iroda:
Nagyberek, Zápolya u. 1.,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagyberek, Zápolya u. 1.
hová a hirdetések, az elírte-
lések és a lap szétküldésére
vonatkozó fejszólások inté-
zendők.
***** Telefon-szám 21.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÄUER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 24 K
Félévre — — — — 12 K
Negyedévre — — — 6 K
Egy óra — — — — 2 K
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtak
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
délután 5 órakor. *****

Nagyberek, 1913.

XLII. évfolyam, 80. szám.

Kedd, április 8.

Politika és kenyér.

— ápril. 8.

Ez a szerencsétlen ország sohse kerül ki a politizálásból. Pártuságban ölik ma is egymást a politikusok és az étellel nem törődnek.

Az embereket egyre növekedő gondok nyomják. A mindennapi élet egyéni korlátain alig tud túl jutni az érdeklődés. A gondolkodásnak, az érzéseknek, a testi és szellemi működésnek minden atomját leköti a nagy probléma: miből élünk? Száz ember közül kilencvenkilencnek a gondolkodásában nagyobb helye van annak a kérdésnek, hogy miből teremtsék elő a házbért, mint annak, hogy ki a hazafi és ki a hazaáruló. Az egyes ember életében sokkal nagyobb izgalom az, hogy a tejben egyre kevesebb lesz a tej, mint az, hogy az ország házában mit csinálnak. Az bizony nem szép dolog, de az mégis csak nagyobb baj, ha a gyerekek ki van a lába a cipőből. Oly keserves gondok neheznek az egyesek vállára, hogy a közélet és a politika csak a gondtalan jóllakottak és a hivatásos politikusok kisebbségi pártjának tetszetős foglalkozás. A többség figyelmét leköti a megdrágult élet nagy problémája és mivel egymagában nem tud ellene semmit tenni, elkéseredetten fordul el a közéletnek az ő számára érdektelen, mert rajta mit sem segítő tülekedéseitől.

Egyetlen politikai párt se vet számot ezzel a körülménnyel. Mindegyiket leköti a maga baja, a saját belső életének a biztosítása. Nem veszik észre, hogy a választó, akit a maguk érdekének támogatására akarnak megnyerni, nem tud megélni. Nem látják, hogy az árak folytonos emelkedése sokkal jobban foglalkoztatja, mint akármelyik program. Mert ha látnák, ha elemezték volna minden okát az országos nembánomságnak, már kész volna az új program, mely a változott helyzethez alkalmazkodik.

A közömbösségből és fásultságból csak az tudja felrázni a közvéleményt, ami ezt a közönyt és fásultságot előidézte. Az a program, amely a megélhetést akarná megkönnyíteni. Az a párt, mely az olesó hus, olesó tej, olesó kenyér, olesó lakás politikáját hirdetné, bizonyára sokkal nagyobb visszhangra találna, mint az, amely fakó ideológiával akarja sikra szólítani a tömeget.

Az emberek csak a maguk bajainak közelségébe látnak. Ebbe a közelségbe kell beleállni annak, aki föl akarja rázni a tömeget letargiájukból s hitet akar kelteni egy új politikában. A régi jelszavak, a régi fogalmak, a régi célok magukban már csak keveseket érdekelnek. Ki-

száradt csigaházak, amiket eleven étellel kell megtölteni.

Fejfát Szemere Pálnak.

A szabadsághős jeltelen sírja a nagyberekreki temetőben.

Nagyberek, ápril. 8.

1848 szomorú nyarán, midőn a délvídeken a lazongások mind nagyobb merveket oltottak, az itt levő katonaság és nemzeti őrsereg felette keves volt annoz, hogy a kobzibiztonságot és nyugalmat megtartsa.

Karacsónyi László, majd Konay Móric, megyénk első alispánjai, szüntelenül fordultak hol a kormányhoz, hol a kevesebb veszélyeztetett megyékhez segítségért. Ekkor szöveget meg visszhangra talált mindenféle. Az ország minden részéből siettek a haza védelmére.

E veszteljes időben Szemere Pál, a Walmouden kurasszirok híres kapitánya, a debreczeni 10. honvéd zászlóalj szervezőjével lett megbízva. Gyűjtő beszédei, rangos hazaszervező és keves egyenlősége csakhamar nagy csapatot toborozott zászlója alá. Ott voltak a debreczeni utakon egytől-egyig, kik a rajongásig szerettek. Kesőbb már száznál több letaszított katonát átadott a kassai veres sarkasoknak, kik Debreczenen keresztül mozzant igyekeztek.

Sietve jött le vitézeivel, hogy kipróbálja újra kardját, amelyivel onszantából már a lengyel tőrödarabot végigharcolta. Nagyberekreken, majd Beskán volt elhelyezve zászlóalja. Katonái türelmetlenül vártak már az első csatánapot. Vegre eljött.

Szeptember 2-án a hajnal meg nem is húzta végig rozszaszintu esetjét a horizonton, mikor Kiss Ernő vitez csapatja már több oldalról fölkuzdotta magát a periaszi sáncok tetéjére. Kietlenetes volt a harc. Golyók suvítése, ágyúk bombölése, vér és csatakiáltások mindenféle. Két zászlóalj már heves harcban volt, midőn Kiss odakiáltott Szemere őrnagynak:

— A tizedik zászlóalj előre!

Szemere lovára pattant, hogy úgy vezesse csapatját a sáncokon, mikor Kiss aggodalommal oda szól: „Őrnagy ur, szálljon le a lóról, ne legyen ceftablal! De a nost nem anithatta meg mar semmi. Zászlóalja elé vágatott s Kissnek odakiáltotta: „Megmutatom, mint kell bevenni a sáncokat! Es mentek előre. Már két sáncot átugratott, a harmadiknál lova megállt, ami a régi huszárt annyira dühbe hozta, hogy a kardjával olyat vágott lovára, hogy a kard kette törött. Es átrepült a harmadik sáncon, hol aztán a szervianusok két golyója megállították — örökre. Még lóról szállt és az első honvédet, ki utána átjutott a sáncon, káplárra nevezte ki, mikor ereje végképp elhagyta. Halálos sebet kapott. Harmadnapra meghalt. Városunkban temették el nagy részvét és katonai pompával a róm. katolikus temetőben.

Itt alussza örök álmát Huba vére: Szemere Pál honvéd őrnagy. Néma hantok alatt pihen; régi idők közönyössége sírhelyét is eltüntette.

De talán meg lehetne találni. Hisz a kápolna körül kis terület az, amelyen belül a sírnak lenni kell. Talán az öregek közül visszaemlékszik valaki a helyre?

Keressük meg a sirt, hogy szerény fejfát téve porladozott hamvai fölé, hazafias kegyelettel adhassuk meg hősünknek a megérdemelt tiszteletet, ki hazájáért erélyesen küzdött és azért dicsőségesen halt meg.

(B. J.)

HIREK.

— Április 11. A nagyberekreki róm. kath. templomban április 11-ikén a negyvennyolcadiki törvények szentesítésének emléknapján d. e. 10 órakor ünnepi istentisztelet lesz, amelyre hivatalosak a hatóságok, testületek és intézetek.

— Iskolai látogató az ipariskolában. Littván Sándor iparoktatási miniszteri szakfelügyelő tegnap délután a helyben iparostanoniskolák látogatására Nagybecskerekre érkezett. A szakfelügyelő tegnap este meglatogatta az ipariskola osztályait, a mai nap folyaman megtekintette a tanulók rajzait és írásbeli dolgozatait, ma este pedig a leány-tanoniskolát látogatta meg.

— A községi jegyzők fizetésrendezése. Az ország községi és körjegyzői karát most utavalevoen két égeto kérdés foglalkoztatja: az államostas és a fizetésrendezés kérdése. A jegyzők nem akarják bevárni a fizetésrendezésnek az államostással egyidoben történő keresztülvitét, hanem meoobb rendeztetni szeretnek meoemnyeket. Jakabffy Imre belügyi államtitkár tegnapelőtt fogadta a községi és körjegyzők Országos Egyesületének főjegyzőjét, Saszerenyi Miklóst, aki a kimutatásról a következőket mondotta:

— A fizetésrendezés azért kesik, mert meg nem érkezett be valamennyi vármegyéről az adatgyűjtésre vonatkozó válsz. Respublikánsokvármegye a napokban, Abaujtona- és Alsótenermegye pedig csak a mai napon küldötte meg a beugymniszteriának a bekert adatokat, Szabolcsmegye határt pedig akai moak miatt vissza kellett küldeni. Amig valamennyi vármegyerre vonatkozó adat együt nem lesz es a földmoozas munkáját be nem fejezik, a miniszter nem dönthet ebben a fontos kérdésben. Azt azonban kijelentette az államtitkár, hogy a kormány a legnagyobb jóindulattal kezeli a kérdést s Lukacs László miniszterelnök ugys mint beugymniszter az adatok földmoozasa után azonnal nyilatkozni fog es az országos egyesület vezetoseget részletesen tájékoztatja majd a fizetésrendezésről es az államostasról is.

— Az idei gyermeknap. Az idén is április hóban rendezik országszerte a gyermeknapot s így Nagybecskerekben is. Az országos gyermekvédő liga nagyberekreki fiókjának gyermeknaprendezőbizottsága az áprilisi gyermeknap előkészítésének megbeszélése vegett i. hó 13-ikan délelőtt fel 12 órakor a főispáni kisteremben értekezletet tart, amelyre az érdeklődő noigyközönséget ezuton is meghívják.

— Tűz Ujzórán. Ujzóra községet két nap egymás után fenyegette komoly tűzveszedelem. Folyó hó 2-ikan kigyuladt Sokárda Jozsim háza kéménytűz következtében, 3-ikan pedig egvszerre két helyen is égett. Az egy het óta tartó erős szél annyira kiszáritott mindent, hogy csak az előljároság lelkiismeretes intézkedésének köszönhető, hogy komolyabb katasztrófa nem következett be. A tűz ugy látszik a lakók azon eléggé nem kárhoztatható hanyagsága miatt keletkezett, hogy a hamut közvetlenül kenyérsütés után az udvarra öntik. Szerencse, hogy nem később, oly időben történt a veszély, amikor a lakók nagy része mezei munkája miatt a falun kívül van.

— **Fővétel tanítóképzőbe.** A temesvári áll. tanítóképző-intézet igazgatósága közli, hogy az intézetbe a jövő 1913—14. iskolai évre felvételtnek: az I. osztályba: 6 teljes ingyenes, 8 féldíjas, 8 egészíztetéses, 1 ebédkezdvezményes, 1 készpénzsegélyes és 12 segély nélküli bejáró-növendék; a II. osztályba: 9 teljes ingyenes, 9 féldíjas, 8 egészdíjas és 2 bejáró; a III. osztályba: 2 teljes ingyenes, 2 féldíjas, 4 egészdíjas, 1 ebédkezdvezményes és 2 bejáró; a IV. osztályba: 12 teljes ingyenes, 13 féldíjas, 7 egészdíjas, 1 készpénzsegélyes és 2 bejáró-növendék. A folyamodványok beküldésének határideje május hó 31-ik napja. Bővebb felvilágosítással szolgál az intézet igazgatósága.

— **Tavaszi vásár Budapesten.** A házi ipartermékekből külföldön rendezett árumintakiállításokhoz hasonlóan a budapesti kereskedelmi és iparkamara Budapesten „Tavaszi vásár” elnevezéssel árumintavásárt rendez. A vásár célja, hogy a hazai termelőknek, különösen a csak kis tőkével rendelkező és emiatt utazót tartani és költséges reklámot kifejteni nem tudó iparosoknak megkönnyítse az áru elhelyezését, kereskedőinknek pedig módot nyújtson az olcsón hozzáférhető és újdonságokban gazdag választéku beszerzési források megismerésére és szükségletének fáradság és mellékköltség nélkül való fedezésére. A tavaszi vásár közelebb hozza a termelőt a közvetítő kereskedelem képviselőinek és a magánfogyasztóknak egész tömegéhez és viszont a kereskedőt a termelők nagy számához. A közvetlen érintkezés pedig megkönnyíti az üzletkötést. A tavaszi vásár számtalan, előre nem is látható, értékes előnyének és eredményének kiaknázása végett a temesvári kereskedelmi és iparkamara melegen ajánlja az érdekeltségnek, hogy a vásáron akár mint eladó, akár mint vevő minél nagyobb számban vegyen részt. A vásár folyó évi május hó 7—13-ig tart és a városligeti iparsarnokban lesz. Érdeklődők részletes tájékoztató nyerhetnek a Tavaszi Vásár irodájától (Budapest, IV., Irányi-u. 21.)

— **Fiatal lóköltő.** Geduld Miksa nagybeeskereki koresmáros a napokban jelentést tett a csendőrségen, hogy az Ecskai-utcában levő koresmájának istállójából egyik 500 koronát érő lovát ellopták. A csendőrség erélyes és gyors nyomozásának csakhamar megvolt az eredménye, amennyiben még másnap megkezdte a ló a tolvajjal együtt. Egyébként a nyomozás sok érdekes adatot derített fel. Ugyanis a lótolvaj, Lukits Dusan 16 éves szerbiai illetőségű suhanc, a napokban egy másik, eddig ismeretlen társával Zimonyból Nagybeeskerekre jött s itt Geduld Miksa vendéglősnél szálltak meg, akinek szerbiai süteményárúsoknak adták ki magukat. Volt is velük a tanubizonyosság kedvéért két kosár, benne egy pár avas süteménydarabbal. A két fiatal gonosztevő pedig a süteményárulás ürügye alatt szemlét tartott a városban. Hétfőn reggelre virradóra azután eltűnt a koresmáros egyik lója, de egyuttal eltűnt a két szerb fiú is. A fiatal lóköltő, Lukits Dusan, éjjel 12 óra tájban vezette ki a lovat az istállóból, ráült s egyenesen Titelnak vette útját. De nem sokáig örülhetett az elhajtott lónak, mert a titeli csendőrök elfogta. Pedig a lóköltő suhanc igyekezett magát felismerhetetlenné tenni. A lónak rövidre vágta a farkát és a sörényét, maga pedig lovászfúnak öltözködött át. Mikor pedig az előre értesített titeli csendőrök megállította és kérdőre vonta, a ravasz fiú azt mondotta, hogy ő az écskai grófi uradalomnak egyik lovasza. A csendőrök azonban, tekintettel a lónak különös ismertető jeleire, a pontos leírás adataiból azonnal felismerte az elloptott lovat s a fiút letartóztatta. Most itt Beeskereken vallatják s mind érdekesebb részletek derülnek ki vallatása közben. A fiú ugyanis, a nála levő összegyűrt okmányok szerint, Szerbiában gimnáziumba is járt és 2 osztályt végzett. Apját nyugalmazott szerb őrnagynak mondja. Bevallotta továbbá, hogy megnevezett társával együtt már Újvidéken is követtek el több betöréses lopást s az ott lopott tárgyakat nagyrésztben meg is találták nála. Elmondotta, hogy elhatározták, hogy aki betöréseik, illetőleg operációik közben ellenáll, azzal hamarosan „végezték” volna. Így elfogatásakor találtak is nála két töltött revolvért és éles

késeket. A fiatal gonosztevőt most Újvidékre szállítják, az ott eikövetett betörések és megugrott társának nyomozása végett.

— **Öngyilkos aggastyán.** A temesgyei Unip községben tegnap öngyilkosságot követett el Gruiceza Gruja hetvenkét esztendőős öreg ember. A nagyot halló, törődött testü ember a vasuti sinek mellett haladt, amikor arra közeledett a vonat. Az öreg közvetlenül a vágány szélén botorkált és nem hallotta a mögötte zakatoló vonatot. Szerencsére észrevette az öreg a mozdonyvezető és még idejében megállította a mozdonyt. Gruiceza Gruja annyira megijedt amikor meglátta, hogy miatta a vonat megállt, félt, hogy ebből valami nagyobb baja támad és ezért hazaérve késsel elvágta a gégéjét. Mire megtalálták már halott volt.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárára vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként délután 3 órától 5 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5—7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése” nagybeeskereki fiókjá minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3—5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

Ápr. 14. Közig bizottság ülése.
Május 3. Tavaszi rendes közgyűlés.

Színház, irodalom.

Heti műsor.

Április 8. kedd: Annuska.
Április 9. szerda: Rablólovag.
Április 10. csütörtök: Kedves Augustin (operettújdonság).
Április 11. péntek: Sarkantyú (színmű-újdonság).
Április 12. szombat: Kedves Augustin.

**** A Cigányprimás másodsor.** Tegnap este másodsor hozta színre a délvidéki színtársulat Kálmán Imre nagysikerű operettjét, a Cigányprimást. A szereplők ezuttal is kifogástalan összességű előadást nyújtottak és a szabatosan működő zenekarral együtt érvényre jutatták a darab nagyszabású zenéjét. A közönség ezuttal is teljesen megtöltötte a színházat és elismeréssel tapsolt a főbb szereplőknek, a darab hatásosabb részleteit pedig többször meg is ujrátáta.

**** Az új délvideki színtársulat zenekara.** Balla Kálmán, a délvidéki színi kerület újonnan megválasztott igazgatója a napokban levelet intézett dr. Perisics Zoltán polgármesterhez, amelyben aziránt tudakozódik, hogy volna-e Beeskereken egy akár magánosokból, akár egy nyilvános zenegyűlés kebeléből alakult zenekar, amely esetleg közreműködne színtársulatánál itt tartózkodásuk alatt. Amennyiben ilyen nem akad, úgy bejelenti, hogy a temesvári 29-ik gyalogezred zenekarát szerződtetné, ha a gyalogezred parancsnokságával ezirányban való tárgyalásai elfogadható eredményre vezetnek. Más esetben pedig színházi zenészekből álló zenekart fog alakítani.

(*) Magyar Figyelő. A magyar értelmiség eleven és hasznos lapja, amelynek élén, mint a szerkesztő-bizottság elnöke Tisza István gróf, mint a felelős szerkesztő Herczeg Ferenc nevével találko-

zunk, változatos és gazdag tartalommal jelent meg. Érdekes kis studium a magyar polgárságról, vezeti be a mai számot, majd Ferenczy Árpád dr. „Parlamentari fejelem Angliában” című magvas tanulmánya következik. Bonkáló Sándor a tót kérdésről értekezik, Alexander Bernát pedig Rodinról közöl avatott tollal megírt kritikai méltatást. A „Nemzeti Színház” tervezett palotájáról Ney Béla irt világos, szakszerű studiumot, Kádár Gusztáv pedig az elmúlt gazdasági év tanulságaival foglalkozik cikkében. A szépirodalmi részben Móricz Zsigmond művészi értékű novelláját találjuk, míg Kemény Simon a színházi bemutatókról mond véleményt. Az eleven Följegyzések rovata ebben a számban is változatos.

(*) Berli Magyar Revü. A Berli Magyar Revü második száma, mely Brázay Emil szerkesztésében a berli Atlantik-Verlag kiadásában jelenik meg, a következő rendkívül érdekes tartalommal most jelent meg: Brázay Emil: Eulenberg üdvözlője, Helta Jenő: Szivar-legenda (novella), Juhász Gyula: Szögédi intérier (vers), Vészi Margit: A cigányprimás sikere és néhány szó a magyar darabok berli kritikáiról, Herbert Eulenberg: A házasságról szóló mese (novella), Lesznai Anna: Ök (vers), Frank Wedekind: Autobiográfiai széljegyzetek, Tábori Kornél: „Karrierek”, Szatmári Jenő: „Janos Patacky, der Ungar . . .”, Brázay Emil: Lu . . . önagsága (novellisztikus portré). Rovatok: Jegyzetek, megjegyzések, Színház, Kritika, Krónika.

A Berli Magyar Revü minden hó 5-ikén és 20-ikán jelenik meg. Előfizetési ára negyedévre 2 marka 50 pfennig. (3 K.) Mutatványszámot kívánatra küld a kiadóhivatal: Berlin W. 57, Bülowstrasse 73.

(*) A legelőkelőbb magyar gyermeknek minden bizonynyal József főherceg gyermekei, akik magyar tanárok vezetése alatt nemes magyar nyelven, hanem magyar szellemben is tanulnak. Minden magyar gyermeket érdekel királyi vérből való társaiknak tanulása, melyről Zuboly nagyon érdekes dolgokat mond el Sebők Zsigmond és Benedek Elek népszerű képes gyermeklapja, a Jó Pajtás legújabb, április 6-iki számában. Ugyanebbe a számba verset irt még Benedek Elek, Lampérth Géza, Endrődi Béla, Sebők Zsigmond megkezdte rendkívül érdekes új regényét, Szemere György elbeszélést ad, Pozder Gyula szép képet rajzolt. Zsiga bácsi mulatságos képes tréfát mond el, Rákosi Viktor folytatja regényét. A rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatványszámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

(*) A Katolikus Szemle áprilisi füzete a következő tartalommal jelent meg: A közvélemény. Jehlicska Ferenc dr. A mariánus ferencsek a XVI. század első felében. I. Nagy Béa dr. A gondolkodás rendellenességei. Takács Szeverin dr. Két Koppány. Költői elbeszélés. Tordai Anyos. Sebzett szívek. Regény. III. Toma István. Liszt Ferenc és Wagner Rikárd barátsága.

Áprilisban jelenik meg
SOMFAI JÁNOS ÚJ KÖNYVE
KÉT VILÁG (egy kapitalista és egy szocialista levelei)
ÉS NEHÁNY NOVELLA
A könyv előfizetési ára 3 K.

Előfizethetni a szerzőnél a „Torontal” szerkesztőségében

Járosy Dezső. Színházi szemle. b. j. Külföldi folyóiratok szemléje. Magyar folyóiratok szemléje. gd. Könyvismeretek és bírálatok.

TÁVIRATOK.

A montenegrói bonyodalom.

Skutari ostroma. — Montenegró a legvégsőkig nem enged. — Anglia Montenegró ellen. — Antivarit bombázni fogják. — Bulgária és a Márványtenger. — A tőzsde.

Budapest, ápril. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A montenegrói bonyodalom a legkevesbé sem enyhült. Az eivakuit kecskepásztorok tovább rohannak a fejtől s azt hangoztatják, hogy a legvégsőkig mennek. Megnyugtató azonban, hogy Anglia teljes egyetemesben van a hatalmakkal s kész a legenergikusabb fölépésre Montenegróval szemben. A Novoje Vremja értesülése szerint a nemzetközi hajóhad parancsnoka már tudatta is Montenegróval, hogy Antivarit bombázni fogja.

Mai jelentéseink a következők:

Skutari ostroma.

Budapest, ápril. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Beigrádból sürgönyzik: Az ostromló sereg tüzérsége esutörök óta folyton éiellenkén agyuzza Skutarit. A szerb tüzérség célozottsága azonban gyönges a török tüzérség működése hatásosabb.

Budapest, ápril. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Cettinjéből sürgönyzik: A montenegrói főhadiszállásról érkezett jelentés szerint a Tarabos-hegy egészen az ostromlók kezében van. Az ostromló sereg parancsnoka névlegesen Bojovics szerb tábornok, ténylegesen azonban Nikita király vezeti az ostromot.

Montenegró a legvégsőkig nem enged.

Budapest, ápril. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Triesztből sürgönyzik: Miakovics Lázár montenegrói volt pénzügyminiszter kijelentette, hogy Montenegró szilárdan el van tökévelve, hogy nem enged s elmegy a legvégsőkig, mert Montenegró Skutari nélkül nem élhet.

Budapest, ápril. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Cettinjéből sürgönyzik: Miakovics Lázár Párisba, Londonba és Szentpétervárra utazik, ahol az illetékes körökkel érintkezni fog Montenegró helyzete ügyében.

Anglia Montenegró ellen.

Budapest, ápril. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Itt rendkívül jó benyomást tesz Edward Grey külügyi államtitkárnak az a tegnapi kijelentése, hogy Montenegró Skutari ellen való akciójának semmi köze sincs a Törökországgal való háborúhoz s hogy ez most nem egyéb, mint egy idegen ország ellen való hódító hadjárat, amelyet nem lehet tűrni.

Budapest, ápril. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból sürgönyzik: Edward Grey tegnapi beszédét az egész sajtó helyesléssel fogadja. Azt is írják, hogy Anglia Németországgal együttesen fogja szanálni Montenegró helyzetét.

Antivarit bombázni fogják.

Budapest, ápril. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Novoje Vremja azt jelenti, hogy az Antivari előtt álló nem-

zetközi hajóhad parancsnoka bejelentette a montenegrói kormányának, hogy a hajóhad bombázni fogja Antivarit.

Bulgária és a Márványtenger.

Budapest, ápril. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból sürgönyzik: Ferdinánd bolgár király megbizta Dimitrijevt tábornokot, hogy járjon el Szentpétervárról aziránt, hogy Oroszország engedje Bulgária határait a Márványtengerig kiterjeszteni. Dimitrijevt missziója azonban nem járt sikerrel, mert Oroszország nem hajlandó ebbe belemenni.

A tőzsde.

Budapest, ápril. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az értéktőzsdén a bizonytalan helyzet elkedveltenedést okozott s az üzlet igen lanyha. Déli zárlatkor a vezetőértékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 804.25, Osztrák Hitel 616.25, Koronajáradék 82, Jelzáloghitelbank 420, Leszámitoló Bank 505, Hazai Bank 280, Magyar Bank 550, Rimamurányi 710, Salgótarjáni 737.50, Közuti Vasut 641, Villamos Vasut 357.50.

Új titkos tanácsos.

Budapest, ápril. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a király Haus Antal tengernagy, tengerészeti parancsnoknak a titkos tanácsosi méltóságot adományozta.

Eihunyt egyetemi tanár.

Budapest, ápril. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) König Gyula egyetemi tanár ma reggel meghalt.

A fumei gyorsvonat katasztrófája.

Budapest, ápril. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma hitelesen megállapították, hogy a fumei gyorsvonat katasztrófájának nyolc halottja van, akik mind a vasuti alkalmazottak közül valók. Az utasok közül senki sem sérült meg.

TŐZSDE.

(Arak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	11 02
Buza (májusra)	11 17
Buza (októberre)	12 68
Rozs (áprilisra)	9 24
Rozs (októberre)	9 40
Zab (áprilisra)	9 72
Zab (októberre)	8 50
Tengeri (májusra)	7 62
Tengeri (júliusra)	7 87

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest) heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, 1913 április 3.

A budapesti értéktőzsde legutóbbi hete is jóformán a teljes üzletlenség jegyében folyt le. A külpolitikai helyzet a tőzsdei köröket a legnagyobbfokú tartózkodásra készítette, miután az az aggodalom merült fel, hogy Skutari hovatarozandósága tekintetében az európai hatalmak között is nézeteltérések támadhatnak, ami a külpolitikai helyzet rosszabbodását idézné elő. Politikailag a külföldi tőzsdék is pesszimiztikusan ítélték meg a helyzetet, csak Berlinben volt átmenetileg nagyobb áremelkedés, ami azonban inkább a pénzpiac megkönnyebbülésére vezethető vissza. Nálunk a pénzpiac ezideig nem mutatkozik említésreméltó javulás és így a tőzsdére ez a körülmény nem lehetett buzdító hatással.

A forgalom, mint már említettük, nagyon korlátozott volt és a vezetőértékek

közül leginkább magyar hitelrészvényekben volt üzlet, amiben némi része lehetett az 1-én történt szelvénylevonásnak. A helyi papírok közül magyar bank és Közuti részvények változatlan árfolyamokon kerültek forgalomba, bár utóbbi részvények elővételi jogai elég nagy mennyiségben kerültek piacra.

A helyi ipari papíroknak csak elvétve fordultak elő kötések. Keresettek voltak és jó kezek részére vásároltattak Beocsini cementgyári részvények, míg a téglapapírok tovább folytatták a már hosszabb idő óta tartó és az általános viszonyokon kívül ezen értékek speciális konjunkturájával magyarázható árfolyamessést. Szénértékekben is alig volt üzlet.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Vonatok érkezése és indulása Nagybeeskerekre, illetve Nagybeeskerekéről.

Érvényes 1912. évi október hó 1. napjától.

ERKEZIK.

Nagybeeskereki pályaudvarra.

Temesvár—Versec—Zombolyáról d. e.	9.28
Pancsováról délután	7.04
Budapest—Szegedről reggel	6.20
Budapest—Szegedről délután	3.15
Szegedről délelőtt	9.34
Szegedről este	7.19
Budapest—Nagykikindáról este	9.21
Szécsányból este	6.40

Nagybeeskerek—bégaparti pályaudvarra.

Zombolya—Versec—Alibunár—Temesvárról este	8.16
Módosról reggel	6.30
Pancsováról reggel	8.28
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon reggel	8.23
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon délután	4.10
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon este	9.34
Szécsányból este	6.29

INDUL.

Nagybeeskereki pályaudvarról.

Pancsovára délelőtt	8.10
Pancsovára este	7.27
Szeged—Budapestre reggel	7.20
Szeged—Budapestre délelőtt	11.27
Szeged—Budapestre este	7.27
Szegedre délután	1.17
Szeged—Nagykikinda—Bpestre reggel	6.21
Karlovára délelőtt	10.00

Nagybeeskerek—bégaparti pályaudvarról.

Zombolya—Temesvár—Versecre d. u.	4.15
Temesvár—Versecz—Antalfalva—Pancsova—Alibunárra reggel	3.33
Zombolyára keskenyvágányu vonalon reggel	2.26
Zombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt	11.55
Zombolyára keskenyvágányu vonalon délután	5.25
Módosra reggel	6.35
Zombolyára délelőtt	10.59

12—1913. végrh. sz. 33—1

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járásbírósnak 1912. évi V. 502/1. számú végzése következtében dr. Kubinyi Károly újvidéki ügyvéd által képviselt Löwy és társa cég javára 2000 korona s jár. erejéig 1912. évi december hó 20-án fogantatott biztosítási végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 31919 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: cséplőgarnitúrák, buza stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járásbírósnak 1912. évi V. 502/2. számú végzése folytán 2000 korona tőkekövetelés, ennek 1912. évi október hó 1. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 211 kor. 60 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Csenta községben 1913. évi április hó 16. napjának d. e. 11 órája és a gépekre Rezsőháza községben a helyszínen leendő megtartására 1913. évi április hó 16-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi LXI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Perlaszon, 1913. évi március hó 30. napján.

Szeesko Lajos, kir. bir. végrehajtó.

Szenzációs olcsó árak!

10.000 pár cipő

1624-57 25

elárusítottak, amíg a készlet tart, aluljegyzett legolcsóbb árakon.

Férfi cipők:

- 1 pár erős strapa bőrcipő
- 1 pár finom box vagy R. chevro, füzös vagy gombos magas
- 1 pár prima box-kalf vagy prima chevro, füzös v. gombos magas
- 1 pár filz comode (reggeli) a legpompásabb színekben

Ezelőtt	Most
korona	korona
8—	6 50
11—	7 50
15—	9—
3—	1 60

Női cipők:

- 1 pár finom R. chevro vagy R. box, magas füzös vagy gombos
- 1 pár prima chevro v. prima box-kalf magas füzös vagy gombos
- 1 pár legdivatosabb lakkcipő nagy esattal és szalaggal
- 1 pár finom R. chevro félcipő, gombos vagy füzös
- 1 pár filz comode (reggeli) cipő a legdivatosabb színekben

11—	7—
14—	9—
9—	5—
7 30	6—
3—	1 60

Gyermek cipőske:

- 1 pár tartós, magas bőrcipő füzös vagy gombos 20., 21. és 22. nagyságban

3—	1 70
----	------

Nagyobb gyermekcipők szintén csodálatraméltó olcsó áron kaphatók.

Minden fazonu és kivitelű rámasvarrott férfi- és női cipők, valamint könnyű belülvarrott női cipők meglepő olcsó árakon szerezhetők be.

A meg nem felelő cipők a legszívesebben kicseréljük.

Levélbeli megrendelések a leggyorsabban eszközöltelek.

Benó Testvéreknel

ezelőtt Kokits A. F. rövid-, divat-, játék- és cipőáruraktár — a „Pillangóhoz” — Nagybecskerek.

Ragadj meg mindenki az alkalmat és szerezz be cipőszükségletét, amíg a készlet tart, mert olcsó vásárlásról van szó.

390. Bvk. 1913. sz.

31-1

Árverési hirdetmény.

A szabadkai kir. törvényszék 1912. évi 30057. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósnak 1912. évi V. 1877/2. számú végzése folytán dr. Horvát Mór úgyvéd által képviselt Steinitz R. és fia szabadkai cég javára 1904 korona 90 fillér tőkekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1912. évi december hó 14. napján felülfoglalt és 3907 korona 60 fillérre becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Felsőútiútban 70. sz. alatt alperes lakásán leendő megtartására határozottul 1913. évi április hó 19. napjának délelőtt 11 óraja kitűzték az 1912. évi V. 1877/3. sz. a. k. végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: kész férfiuhanelemek és varrógépek.

Az árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében még a következő foglaltatók részére is elrendeltetett:

Raits Gyóka javára 6000 K s jár. erejéig, G. Lengsfelder & Sohn javára 300 K s jár. erejéig, Simon Miksa javára 200 K s jár. erejéig.

Nagybecskereken, 1913. évi március hó 30. napján.

Kiss, kir. bir. végrehajtó.

Horgony-Syrup. Sarsaparillae
compos.
Vértisztítószer. Üvege: 3.60 és 7.50 kor.

Horgony-Liniment. Capsici
compos.
A Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Fájdalomenyhítő bedörzsölés
meghűlésnél, rheumánál, köszvényénél stb.
Üvege: — 53, 1.40, 2.— kor.

Horgony-Vas-Albuminat-
Tinktúra.
Vérezékenység és sápkór.
Üvege: 1.40 kor.

Beszereshetők a legtöbb
gyógyszertárban vagy közvetlenül
RICHTER dr.
az „Arany oroszlán”-hoz címzett prágai
(I. Elizabethstrasse 5) gyógyszerárúházból.

Magyarországon kapható:
Török József gyógyszerárúháza, Budapest.

Árverési hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a vb. Tolveth és Mattanovich cég esődügyéhez tartozó, a csődleltár 1—2603 és 3174—3176 tétele alatt összeirt és 64792 korona 34 fillér beszerzési árban felvett, 33715 korona 33 fillérre becsült, a főüzletben és annak mellékhelyiségeiben elhelyezett, továbbá a csődleltár 2604—3173 tétele alatt összeirt és 3687 korona 94 fillér beszerzési árban felvett és 1622 korona 39 fillérre becsült, a fióküzletben elhelyezett fűszerárak, festékek, borok, pálinkafélék, ásványvizek, bolti felszerelések, irodaberendezés stb. az ideiglenes esődválasztmányok törvényszéki leg tudomásul vett határozatához képest zárt ajánlati árverés után eladatnak.

Venni szándékozók zárt ajánlataikat vagy az összes, a csődleltár 1—3176 t. a. összeirt ingókra 3200 korona bánatpénz kapcsán vagy külön, a csődleltár 1—2603 és 3174—3176 t. a. összeirt ingókra 3000 korona bánatpénz kapcsán és külön a csődleltár 2604—3173 t. a. összeirt ingókra 200 korona bánatpénz kapcsán 1913. évi április 16. napjának d. e. II óráig dr. Pánics Mladen tömeggondnoknál Nagybecskereken, Hunyadi-utcai főüzletben (bejárat Gimnázium-utca 3 szám alatti) nyújthatják be. A végleges esődválasztmány a beérkezett ajánlatok felett 1913. április 16-án d. e. 12 órakor Nagybecskereken a Hunyadi-utcai főüzletben (bejárat Gimnázium-utca 3 sz. a.) levő irodahelyiségében határoz s fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok bármelyikét fogadassa el vagy valamennyi ajánlatot visszautasíthassa, esetleg az ajánlattevők között nyomban szóbeli árverést is tarthasson és a szóbeli ajánlatok el, vagy el nem fogadása iránt is minden megkötöttség nélkül tetszése szerint határozhasson.

Viszont az írásbeli ajánlat az ajánlattevőre feltétlenül kötelező és szóbeli árverés esetén sem vonható vissza.

Azon ajánlattevő, akinek ajánlata elfogadatik, köteles bánatpénzét a vételári összeg erejéig 48 óra alatt kezimhez kiegészíteni s a megvett cikkeket a vételár lefizetése ellenében nyomban átvenni.

A vételi illeték evőt terheli. Az ajánlattevő köteles ajánlatában kijelenteni, hogy az árverési feltételeket ismeri, azokat magára nézve kötelezőnek elfogadja.

A esődtömeggondnok és a választmány sem az árak mennyiségeért, sem azok minőségéért nem vállal szavatosságot.

Az eladásra kerülő tárgyak megtekinthetők naponként d. u. 3—5 óráig vasárnapok kivételével.

Nagybecskereken, 1913. március 29.

Dr. Pánics Mladen,
nagybecskereki úgyvéd,
vb. Tolveth és Mattanovich cég
tömeggondnoka.

409. Bvk. 1913. sz.

30-1

Árverési hirdetmény.

A temesvári kir. törvényszék 1913. évi 5335. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósnak 1913. évi V. 462. számú végzése folytán Neumana József temesvári cég javára 51 korona 13 fillér tőkekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1913. évi február hó 23. napján felülfoglalt és 3793 korona 60 fillérre becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Bégaszentgyörgyön alperes üzlétében 57. hsz. alatt leendő megtartására határozottul 1913. évi április hó 25. napjának délelőtt 8 óraja kitűzték az 1913. évi V. 462/2. sz. a. k. végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: bolti felszerelvények, vegyes-, rövid- és fűszeráru cikkek.

Az árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében még a következő foglaltatók részére is elrendeltetett:

Krieger József javára 1200 K s jár. erejéig, Hek Borbala javára 42 K s jár. erejéig, Neumann József javára 602 K 93 f s jár. erejéig, Daun Gyula javára 84 K 30 f s jár. erejéig, Krieger József javára 26 K 70 f s jár. erejéig, Manzin Róbert javára 161 K 32 f s jár. erejéig, Neumann József javára 602 K 93 f s jár. erejéig.

Nagybecskereken, 1913. évi március hó 30. napján.

Kiss, kir. bir. végrehajtó.

HIRDETÉSEKET JUTANYOS ARÉRT
KÖZÖL A „TORONTAL” POLITIKAI NAPILAP KIADÓHIVATALA.